

JINSIY VA LABIAL HERPESNI DAVOLASH

Klebleeva Guzal Davlyatovna

Samarqand davlat tibbiyot universiteti dermatovenerologiya kafedrası

Utayev Akbar Jo‘raqulovich

Respublika ixtisoslashtirilgan dermatovenerologiya va kosmetologiya ilmiy
amaliy tibbiyot markazi Samarqand viloyati hududiy filiali bosh vrachi

Islamov Nurali Xikmatovich

Samarqand davlat tibbiyot universiteti dermatovenerologiya kafedrası

ANNOTATSIYA

Ushbu maqola tadqiqotni umumlashtiradi, jami 146 nafar bemor kuzatuv ostida bo‘lgan, ularning 63 nafari erkak, 83 nafari ayollar. Bemorlarning yoshi quyidagicha taqsimlangan: 18-20 yosh - 16, 21-30 yosh - 72, 31-40 - 31, 41-50 yosh - 23, 50 yoshdan yuqori - 4. PCR tadqiqotiga ko‘ra HSV-1 30 (20,5%) bemorda, HSV-2 49 (33,5%), HSV-1 aniqlangan. + HSV-2 23 (15,8%), HSV turi aniqlanmagan 18 (12,3%), salbiy natija 6 (4,1%) olingan, 20 (13,8%) bemorlarda tadqiqot o‘tkazilmagan. 115 bemorda genital herpes va 31 bemorda labial herpes mavjud edi. Kasallikning davomiyligi 1 yildan 5 yilgacha bo‘lgan bemorlarning 49 foizida, 6-10 yil - 26 foizda, 10-15 yoshda - 14 foizda, 16-18 yoshda - 11 foizda qayd etilgan. Bizning ishimizning maqsadi genital va labial herpesni davolashda " Kagocel " preparatining klinik samaradorligi, bardoshlilik va xavfsizligini baholashdan iborat edi.

Kalit so‘zlar: davolash, genital va labial herpes.

KIRISH

Herpes virusi infeksiyasi sayyoramizdagi eng keng tarqalgan virusli infeksiyalardan biridir. Statistik ma‘lumotlarga ko‘ra, dunyo aholisining taxminan 98% I yoki II turdagi herpes simplex virusi (HSV) bilan aloqada bo‘lgan va unga antikorlar mavjud. Ko‘proq (80% hollarda) genital herpesning rivojlanishiga sabab bo‘lgan HSV II turi. Shu bilan birga, HSV I turi bilan kasallanganlar, HSV II turi bilan kasallanganlarga qaraganda ko‘proq: mos ravishda 3,7 milliard va 536 million infeksiyalangan. Rossiyada genital herpes bilan kasallanish darajasi yosh guruhiga qarab 100 ming aholiga 0,1 dan 17,2 gacha o‘zgarib turadi. AQShda homilador ayollarning o‘rtacha 25 foizida HSV II turiga antikorlar mavjud, Evropada bu ko‘rsatkich 16 foizni, Osiyoda esa taxminan 8 foizni tashkil qiladi. Bundan tashqari,

ayollarning taxminan 5% homiladorlik davrida genital herpesni birinchi marta rivojlantiradi. Statistik ma'lumotlar ushbu muammoning yuqori dolzarbligini va uni ko'plab mutaxassisliklar shifokorlari: akusher-ginekologlar, dermatovenerologlar, yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassislar tomonidan o'rganish muhimligini ko'rsatadi [1-3].

Maqsad: ko'p markazli ochiq yorliqli nazorat ostida sinov doirasida genital va labial herpesni davolashda "Kagocel" preparatining klinik samaradorligi, bardoshlilik va xavfsizligini baholash.

MATERIALLAR VA USULLAR

kuzatuvda jami 146 nafar bemor 63 nafar erkak, 83 nafar ayol. Bemorlarning yoshi quyidagicha taqsimlangan: 18-20 yosh - 16, 21-30 yosh - 72, 31-40 yosh - 31, 41-50 yosh - 23, 50 yoshdan yuqori - 4. PCR tadqiqotiga ko'ra, HSV-1 30 (20,5%) bemorlarda, HSV-2 49 (33,5%), HSV-1 + HSV-2 23 da 2 (15,8%), HSV turi aniqlanmagan 18 (12,3%), salbiy natija 6 (4,1%)da olingan, 20 (13,8%) bemorda tadqiqot o'tkazilmagan. 115 bemorda genital herpes va 31 bemorda labial herpes mavjud edi. Kasallikning davomiyligi 1 yildan 5 yilgacha bo'lgan bemorlarning 49 foizida, 6-10 yil - 26 foizda, 10-15 yoshda - 14 foizda, 16-18 yoshda - 11 foizda qayd etilgan. Yiliga genital herpesning takrorlanish chastotasi: 19 (16,5%) bemorda 1-3, 26 (22,5%) 4-6, 65 dan ortiq (56,5%), aniqlanmagan - 5 (56,5%). 4,5% bemorlar; labial herpes: 1-3 - 6 (19,4%), 4-6 - 15 (48,4%), 6 dan ortiq - 7 (22,6%), o'rnatilmagan - 3 (9,6%). Davolash uchun bir tabletkada 0,012 g faol moddani o'z ichiga olgan "Kagocel" ("NIARMEDIC PLUS" MChJ) rus preparatining planshet shakli ishlatilgan. "Kagocel" yuqori molekulyar birikma bo'lib, uning polimer asosi esterlangan tsellyuloza, paxta chigitidan olingan tabiiy polifenol bilan kovalent bog'langan. Preparat otologik interferonning (IFN) faol induktoridir. "Kagocel" inson organizmida "kech" IFN- va - titrlarida aralashmasi hosil bo'lishiga olib keladi. Yuqori virusga qarshi faolligi ma'lum bo'lgan fiziologik yaqin. Bemorlar 3 guruhga bo'lingan: 1-guruhdagi bemorlar faqat "Kagocel" (106 bemor), ikkinchi - "Kagocel" + asiklovir (10 bemor), uchinchi - faqat asiklovir bilan asosiy terapiya (30 bemor). Birlamchi epizod va relapslar davrida "Kagocel" preparati bilan 1-guruhdagi bemorlarni davolash sxemasi quyidagicha edi: 5 kun davomida kuniga uch marta 2 tabletkadan (0,012 g). 3-guruhning birlamchi epizodlari va relapslari bilan quyidagi sxema bo'yicha 0,2 g tabletkalarda asiklovir buyurildi: 1 tab. (0,2 g) 5 kun davomida kuniga 5 marta. 2-guruhdagi bemorlar ko'rsatilgan sxema bo'yicha Kagocel va asiklovir bilan bir vaqtda davolanishdi.

NATIJARLAR

klinik belgilarning og'irligi - og'riq, qichishish, yonish, eroziya epitelizatsiyasi, toshmalarning tozalanishi - davolashdan oldin, davolashning 5-kuni va u tugaganidan

keyin 10 kun o'tgach ballarda baholandi. Davolash samaradorligini klinik baholashning qiyosiy tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yaxshi natijalar birinchi ("Kagocel") va ikkinchi ("Kagocel" + asiklovir) guruhlaridagi bemorlarda olingan: klinik ko'rinishlarning evolyutsiyasi 5.6-kunlarda yakunlandi va 3-chi guruhda bu muddat 6,4 kuni tashkil etgan bo'lsa, mos ravishda 3,2. Kagocel □ bilan davolanishdan keyin bir yil davomida kuzatilganda, 22,2% da relapslar kuzatilmagan, 49,9% da bir yoki ikkita relaps, qolganlarida (27,9%) 3 marta takrorlangan. Asiklovir bilan davolashda relaps ko'rsatkichlari 1-guruhdagilarga yaqin bo'lgan: 26,4% da relapslar kuzatilmagan, 41,2% da 1-2 marta, 29,1% da uchta relaps, 3,3% kasalda 3 dan ortiq. Biroq, eng yaxshi natija ikkala dori bir vaqtning o'zida qabul qilinganda olingan: 47,4% da relaps kuzatilmagan, qolgan 52,6% da 1-2 relaps. Kagocel ning xavfsizligini baholashda biron bir bemor preparatni to'xtatishni talab qiladigan nojo'ya ta'sirlarni boshdan kechirmadi va nojo'ya hodisalar kuzatilmadi.

XULOSA

o'tkazilgan tadqiqotlar asosida quyidagilar aniqlandi:

Herpes simplexini davolashda "Kagocel" preparatini qo'llash kasallikning klinik ko'rinishining to'liq regressiyasiga olib keladi, barqaror remissiya paydo bo'ladi va relapslar soni kamayadi;

Kagocelni asiklovir bilan birgalikda qo'llash orqali eng yaxshi natijalarga erishiladi;

"Kagocel" bemorlar tomonidan yaxshi muhosaba qilinadi va yon ta'sirga olib kelmaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Uktamovich T. S., Umedovich S. U. Effectiveness of Treatment of Fungal Diseases of the Nails //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – T. 2. – №. 2. – C. 114-118.
2. Uktamovich T. S. et al. Study of the Microelemental Composition of the Hair of Patients with Diffuse Alopecia //Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – T. 2. – №. 1. – C. 203-206.
3. Uktamovich T. S., Fakhriddinovich F. K. Assessment of the Quality of Treatment of Patients with Damage to the Mucosus Cavity of the Mouth //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – T. 2. – №. 2. – C. 119-122.
4. Davlyatovna K. G., Jo'raqulovich U. A., Uktamovich T. S. HERPES INFEKTSIYASINI DAVOLASHDA ALLOMEDIN GIDROGELINING

- ACYCLOVIR MALHAMI BILAN KLINIK SAMARADORLIGINI TAQQOSLASH //Нововведения Современного Научного Развития в Эпоху Глобализации: Проблемы и Решения. – 2023. – Т. 1. – №. 4. – С. 34-39.
5. Toshev S. U. APPLICATIONS OF ELACON FOR LICHEN PLANE //Asian journal of pharmaceutical and biological research. – 2022. – Т. 11. – №. 2.
6. Hikmatovich I. N. et al. Local Treatment of Children with Atopic Dermatitis //International Journal of Innovative Analyses and Emerging Technology. – 2021. – Т. 1. – №. 5. – С. 235-237.
7. Uktamovich T. S., Umedovich S. U. Effectiveness of Treatment of Testicular Torsion //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 5. – С. 647-649.
8. Uktamovich T. S., Fakhriddinovich F. K. Effectiveness of the Treatment of Limited Scleroderma //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 5. – С. 650-652.
9. Uktamovich T. S., Vakhobiddinovich A. D. Complex Therapy of Patients with Atopic Dermatitis //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 5. – С. 653-655.
10. Toshev S. U. THE USE OF ADVANTAN IN THE LOCAL TREATMENT OF GENITAL HERPES //Asian journal of pharmaceutical and biological research. – 2022. – Т. 11. – №. 2.
11. Ахмедова М. М., Абдуллаев Д. М., Тошев С. У. ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МАЗЬИКУРАЛИМУС ПРИ ЛЕЧЕНИИ КРАСНОГО ПЛОСКОГО ЛИШАЯ //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – Т. 2. – №. 3. – С. 191-193.
12. Rizaev J. A. et al. Medical and organizational measures to improve the provision of medical care in the dermatovenerology profile //International Journal of Current Research and Review. – 2020. – Т. 12. – №. 24. – С. 120-122.
13. Нарзикулов Р. М. и др. Новый подход в лечении витилиго //НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ. – 2019. – С. 60.

14. Абдуллаев Д. М., Тошев С. У., Толибов М. М. КОМПЛЕКСНЫЙ МЕТОД ЛЕЧЕНИЯ ВУЛЬГАРНЫХ УГРЕЙ //Актуальные аспекты медицинской деятельности. – 2021. – С. 254-256.
15. Тошев С. У., Сулаймонов А. Л., Тиллакобилов И. Б. ТЕРАПИЯ ВИТИЛИГО С ПРИМЕНЕНИЕМ ПОЛИОКСИДОНИЯ В СОЧЕТАНИИ С ЛЮКОДЕРМИНОМ //Высшая школа: научные исследования. – 2019. – С. 55-59.
16. Нарзикулов Р. и др. Принципы терапии у женщин больных гонореей ассоциированные иппп //Журнал вестник врача. – 2019. – Т. 1. – №. 1. – С. 99-102.
17. Аширов З. Ф., Тошев С. У., Абдуллаев Х. Д. ЛЕЧЕНИЕ ВИТИЛИГО 308-НМ ЭКСИМЕРНЫМ ЛАЗЕРОМ //Актуальные аспекты медицинской деятельности в молодежной среде. – 2021. – С. 8-11.
18. Jorakulovich U. A. et al. External Therapy of Allergic and Inflammatory Dermatoses Using Advantan. – 2023.
19. Abdusalamovich R. I. et al. The Significance of Incorporating Outdoor Therapies into a Comprehensive Treatment Plan for Individuals with Common Acne Vulgaris and Rosacea. – 2023.